

Anexa 3. Analiza suprapunerii măsurilor de conservare din PM Natura 2000 cu cerințele specifice ale angajamentelor AECC

I. Premise și date de intrare:

Abrevieri:

N2k – Natura 2000

PM – planuri de management N2k

MC – măsuri de conservare N2k din PM

MMC – angajamente de mediu și climă (AECC, OF, ANC)

AECC – angajamente de agro-mediu și climă

CS – cerințele specifice ale angajamentelor AECC

ANC – zone care se confruntă cu constrângeri naturale (3 tipuri: ANC ZM – zona montană, ANC SEMN – zone care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative, ANC SPEC - zone care se confruntă cu constrângeri naturale specifice / Delta Dunării)

OF – agricultură ecologică

PP – pajiști permanente (pășuni și fânețe)

TA – terenuri arabile

UAT – unități administrativ-teritoriale

1. Au fost analizate informațiile centralizate furnizate de studiul derulat de MMAP („Elaborarea metodologiei și calcularea plăților Natura 2000 din zonele agricole din ariile naturale protejate, conform restricțiilor din planurile de management cu respectarea legislației europene cu privire la Politica Agricolă Comună”). Analiza a pornit de la livrabilele aferente activității A4 a studiului, fiind considerate relevante rezultatele aferente R.4.3. Au fost centralizate în 2 baze de date toate MC adresate (1) habitatelor (sheet „2. habitate N2k (all)” și (2) speciilor (sheet „2.2. specii N2k (all)”). În aceste baze de date se face legatura dintre situri (col. A și B), elementele de biodiversitate care necesită conservare (habitate sau specii – col. D și E) și MC prevăzute de PM (col. I și J).

2. În pasul următor a fost făcută, pentru fiecare dintre cele 2 baze de date rezultate din pasul descris la pct. 1, corespondența între siturile N2k pentru care au fost elaborate PM și zonele eligibile pentru fiecare tip de angajament prevăzut de intervențiile de mediu și climă ale PNS 2023-2027 v.1.1¹ (sheet „1. N2k in MMC (all)” col. A:C).

3. Au fost considerate relevante numai acele MC care au corespondență în CS ale tuturor angajamentelor (pachetelor) prevăzute de secțiunea 5 a fișelor de intervenție DR-01 și DR-02 (cap. 5.3) ale PNS 2023-2027 v.1.1².

4. Înregistrările referitoare la SPA și SCI au fost corelate cu date furnizate de LPIS (2022) privind suprafețele agricole (sheet „3. N2k area” col. J și K, preluate în sheet „1. N2k in MMC (all)” col. V și W), pe categorii de utilizare (PP și TA), numai acestea fiind relevante pentru a analiza coerența MC N2k cu CS ale AECC.

II. Rezultate:

5. În cele 2 baze de date au fost identificate acele MC care vizează activitățile agricole și a căror formulare în PM permite cuantificarea. Sistematizarea rezultatelor a condus la 3 categorii de MC: legate de cosit, legate de pășunat și legate de utilizarea inputurilor (îngrășăminte chimice și pesticide). Corelarea sistematizată a MC cu siturile N2k și suprapunerea acestora cu zonele eligibile pentru fiecare tip de angajament AECC este făcută în sheet „1. N2k in MMC (all)” (col. P:R, respectiv col. A:B și col. C).

¹ <https://pndr.ro/documente/ro/PNS-2023-2027-lista-zonelor-eligibile-pentru-interventiile-HNV-ANC-AEC.xlsx>

² https://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/2022/PNS_PAC_2023-2027-versiunea_1.1-18.10.2022-.pdf

6. Au fost extrase informațiile pentru fiecare zonă eligibilă a fiecărui angajament prevăzut de DR-01 și DR-02. Au fost realizate o serie de filtrări pe baza informațiilor din cele 2 baze de date (baza de date aferentă MC prevăzute pentru habitate a fost utilizată pentru angajamentele DR-01 P1 și DR-02 P5, iar baza de date aferentă MC prevăzute pentru specii a fost utilizată pentru DR-01 P3.1, P3.2, P6, P9.2 și pentru DR-02 P7, P9.1 și P10).

7. Pentru corelarea mai fidelă a MC N2k cu CS ale fiecărui tip de angajament AECC au fost filtrate informațiile cuprinse în tabele, pentru a fi selectate acele MC N2k aplicabile habitatelor sau speciilor vizate de fiecare angajament. Corelarea sistematizată a MC cu siturile N2k și suprapunerea acestora cu zonele eligibile pentru fiecare tip de angajament AECC în acest scenariu este făcută în sheet „1. N2k in MMC (all)” (col. S:U, respectiv col. A:B și col. C).

III. Limitări:

8. Majoritatea MC propuse de PM ori nu vizează habitate specifice terenurilor agricole, ori nu vizează limitări care ar putea genera costuri suplimentare și/sau pierderi de venituri, ori limitările prevăzute de enunțuri nu sunt unele cuantificabile care să indice într-o manieră clară acțiunile care sunt necesare a fi puse în aplicare pentru conformare. În același timp, multe dintre MC sunt formulate ca recomandări, neavând un caracter obligatoriu pentru utilizatorii de terenuri agricole. Pentru unele dintre acestea, studiul MMAP a încercat să standardizeze MC N2k, dar această cuantificare standardizată nu este una fundamentată științific și susținută de condițiile specifice din teren. Implicit, pentru majoritatea MC analizate pentru toate planurile de management ale tuturor siturilor N2k, nu se poate asigura o corespondență cu CS ale angajamentelor AECC.

9. Limitările rezultatelor obținute în analiza descrisă la pct. 5 sunt date de faptul că nu există o corelație între habitatul/specia pentru care sunt impuse MC și obiectivul angajamentului AECC (care a generat formularea CS).

10. Pentru a depăși limitarea descrisă la pct. 9, analiza a fost dusă într-un nivel de detaliu superior, așa cum este descris la pct. 6.

11. Și în acest nivel de analiză se mențin limitări legate de arealul în care ar trebui aplicate MC. Este evident faptul că arealele de aplicare supradimensionează semnificativ nevoile de conservare care ar trebui avute în vedere efectiv numai în arealul de distribuție al habitatului/speciei pentru care a fost formulată fiecare MC, nu pe întreg teritoriul sitului N2k.

12. Pentru aceasta ar putea fi detaliată analiza pe baza unor informații spațiale legate de distribuția fiecărui tip de habitat și specie, însă din analiza informațiilor spațiale (fișierele .shp și .gdb) furnizate de studiul MMAP în rezultatul R.4.3, apar o serie de inconsistențe în analiza globală realizată pe baza suprapunerii diferitelor layere (ex. măsurile aplicabile pe o suprafață fizică ca urmare a distribuției mai multor elemente de biodiversitate (habitate și specii) care au generat formularea de MC specifice contradictorii (pornite de la metodele de utilizare a terenurilor agricole diferite pentru asigurarea condițiilor diferite necesare pentru conservarea habitatelor/speciilor). Există și situații în care extinderea unui habitat sau a arealului de repartitie a unei specii care generează MC foarte restrictive (ex. interzicere pășunat, interzicere utilizare inputuri, etc.) este foarte redus raportat la suprafața totală a sitului analizat, ceea ce face imposibilă extinderea restricției la întreaga suprafață agricolă din sit (ex. MC pentru habitatul 6190 în ROSCI0027, MC pentru habitatul 6410 în ROSCI0124, etc.).

IV. Concluzii:

13. În ansamblu, zonele eligibile propuse pentru angajamentele AECC (DR-01 și DR-02) vor asigura o acoperire consistentă a rețelei N2k în RO.

AECC	Zona eligibilă (ha UAT)	Supraf (ha) din N2k	% N2k	Nr. SPA	Supraf (ha) din SPA	% SPA	Nr. SCI	Supraf (ha) din SCI	% SCI
DR-01 PP	12.542.749	4.211.297	69,51%	126	2.856.445	73,71%	281	3.264.289	70,19%
P1	7.086.155	2.188.222	36,12%	53	1.104.136	28,49%	170	2.010.489	43,23%

P3.1	1.321.894	814.301	13,44%	25	738.523	19,06%	51	333.108	7,16%
P3.2	2.669.018	900.038	14,86%	66	832.215	21,47%	54	703.636	15,13%
P6	116.471	14.538	0,24%	1	601	0,02%	3	14.538	0,31%
P9.2	1.349.211	294.197	4,86%	25	180.971	4,67%	73	202.518	4,35%
DR-02 TA	3.885.536	1.179.042	19,46%	76	1.095.098	28,26%	78	863.342	18,56%
P5	399.400	2.168	0,04%	1	377	0,01%	4	1.791	0,04%
P7	1.450.790	701.291	11,58%	37	685.509	17,69%	24	579.680	12,46%
P9.1	767.336	356.329	5,88%	36	316.254	8,16%	41	207.274	4,46%
P10	1.268.010	119.253	1,97%	21	92.958	2,40%	21	74.597	1,60%

Suprapunere AECC vs N2k (suprafață totală UAT suprapuse parțial sau total)

AECC	Suprafață eligibilă (ha PP/TA)	Suprafata de TA/PP din N2k	% N2k	Suprafata de TA/PP din SPA	% SPA	Suprafata de TA/PP din SCI	% SCI
DR-01 PP	2.244.999	690.194	82,27%	483.206	81,60%	452.328	82,67%
P1	1.360.677	292.067	34,81%	141.841	23,95%	254.512	46,51%
P3.1	346.851	233.546	27,84%	221.662	37,43%	79.209	14,48%
P3.2	182.542	96.279	11,48%	82.429	13,92%	71.519	13,07%
P6	28.697	6.409	0,76%	210	0,04%	6.409	1,17%
P9.2	326.233	61.894	7,38%	37.063	6,26%	40.678	7,43%
DR-02 TA	2.132.745	243.234	36,74%	230.842	40,02%	79.379	32,65%
P5	289.695	268	0,04%	181	0,03%	87	0,04%
P7	751.559	139.294	21,04%	135.540	23,50%	55.990	23,03%
P9.1	321.817	78.384	11,84%	71.392	12,38%	17.871	7,35%
P10	769.675	25.287	3,82%	23.728	4,11%	5.432	2,23%

Suprapunere AECC vs N2k (suprafață agricolă în UAT suprapuse parțial sau total)

14. Natura CS ale angajamentelor propuse asigură, atât într-o manieră directă condițiile necesare atingerii obiectivelor de conservare a unor elemente de biodiversitate (anumite habitate și specii indicate în fișele tehnice ale intervențiilor), cât și în mod indirect premisele necesare pentru menținerea unui status adecvat de conservare a altor habitate și specii care nu sunt vizate direct de aceste angajamente. Angajamentele propuse sunt bazate pe: reducerea cantităților de îngrășăminte organice utilizate, interzicerea utilizării inputurilor chimice (îngrășăminte chimice, pesticide), stabilirea unor încărcături maxime de animale pe unitatea de suprafață, stabilirea unor perioade de interdicție (pășunat, cosit, fertilizare, alte lucrări agricole, etc.), înlocuirea metodelor intensive cu metode tradiționale cu impact de mediu redus. În afara AECC, promovarea OF aduce beneficii de necontestat biodiversității, iar încurajarea continuării aplicării activităților agricole în zone cu risc de abandon (ANC) asigură menținerea habitatelor și implicit a speciilor sălbatice dependente de terenurile agricole și evitarea pierderii acestora.

15. Pentru toate intervențiile de mediu și climă ale PNS 2023-2027 (dar și pentru toate categoriile de plăți directe – Pilon I PAC), beneficiarii trebuie să respecte normele de condiționalitate (Anexa III a R.2115/2021). Dintre acestea, 4 sunt deosebit de relevante și importante pentru conservarea biodiversității:

- ✓ SMR 3 – respectarea PM ale SPA (Directiva păsări),
- ✓ SMR 4 – respectarea PM ale SCI (Directiva habitate),
- ✓ GAEC 8 – acoperire minimă din suprafața agricolă a zonelor sau elementelor neproductive,
- ✓ GAEC 9 – interzicerea conversiei sau arării PP sensibile din punct de vedere ecologic din siturile N2k.

16. În scenariul descris la pct. 5 (care supraestimează semnificativ gradul de acoperire, nefăcându-se legătura între MC, obiectul conservării și obiectivul angajamentului AECC), MC identificate în studiul MMAP acoperă:

- ✓ reglementarea datei de începere a cositului: 8 situri N2k (5 SCI și 3 SPA) cu o suprafață totală de PP de 41.158 ha (5,96% din PP în N2k aflată în zona de eligibilitate DR-01), în alte 6 situri N2k (4 SCI și 2 SPA) cu aceste MC nefiind suprafețe agricole (PP),
- ✓ reglementarea perioadelor de pășunat și/sau a încărcăturilor maxime permise: 12 situri N2k (7 SCI și 5 SPA) cu o suprafață totală de PP de 54.492 ha (7,90% din PP în N2k aflată în zona de eligibilitate DR-01), în alte 3 situri N2k (2 SCI și 1 SPA) cu aceste MC nefiind suprafețe agricole (PP),
- ✓ interzicerea utilizării inputurilor chimice pe PP: 21 situri N2k (13 SCI și 8 SPA) cu o suprafață totală de PP de 203.865 ha (29,54% din PP în N2k aflată în zona de eligibilitate DR-01), în alte 11 situri N2k (11 SCI) cu aceste MC nefiind suprafețe agricole (PP),

- ✓ interzicerea utilizării inputurilor chimice pe TA: 14 situri N2k (4 SCI și 1 SPA) cu o suprafață totală de TA de 9.540 ha (3,92% din TA în N2k aflată în zona de eligibilitate DR-02), în alte 9 situri N2k (7 SCI și 2 SPA) cu aceste MC nefiind în zona de eligibilitate a DR-02.

17. În scenariul mai realist descris la pct. 7 (care supraestimează gradul de acoperire, făcându-se însă legătura între MC, obiectul conservării și obiectivul angajamentului AECC):

- ✓ reglementarea perioadelor de pășunat și/sau a încărcăturilor maxime permise: 1 sit N2k (1 SCI) cu o suprafață totală de PP de 457 ha (0,07% din PP în N2k aflată în zona de eligibilitate DR-01), în încă 1 sit N2k (1 SCI) cu aceste MC nefiind suprafețe agricole (PP),
- ✓ interzicerea utilizării inputurilor chimice pe PP: 2 situri N2k (2 SPA) cu o suprafață totală de PP de 25.914 ha (3,75% din PP în N2k aflată în zona de eligibilitate DR-01), în alte 2 situri N2k (2 SCI) cu aceste MC nefiind suprafețe agricole (PP),
- ✓ în zona de eligibilitate a DR-01 și DR-02 majoritatea MC N2k sunt formulate ca recomandări (nu ca obligații) sau nu sunt cuantificate (ex. pășunat în funcție de capacitatea de suport, management extensiv al terenurilor, utilizare durabilă a terenurilor, reducerea utilizării inputurilor, etc.)
- ✓ în zona de eligibilitate a DR-01 și DR-02 sunt o serie de MC care vizează condiții de eligibilitate (ex. menținerea categoriei de utilizare a terenurilor agricole) sau unele condiționalități, condiții de bază sau CS ale angajamentelor care nu sunt generatoare de costuri suplimentare și/sau pierderi de venituri (ex. interzicerea incendierii vegetației, menținerea elementelor neproductive cu valoare de mediu, interzicerea drenajelor și lucrărilor hidrotehnice, etc.),
- ✓ în zona de eligibilitate a DR-01 P6 și DR-02 P7 și P10 nu sunt MC prevăzute pentru speciile vizate de angajamente (*Maculinea sp.*, *Branta ruficollis* sau cele 20 de specii comune de păsări specifice terenurilor agricole).

18. Concluzia analizelor (punctul 21) este că există o compatibilitate evidentă și demonstrată între CS ale angajamentelor AECC sau MMC și MC ale PM pentru siturile N2k.

19. În cazurile punctuale unde se înregistrează incompatibilități punctuale (a se vedea punctul 17 – interzicerea utilizării inputurilor chimice pe PP), măsuri asiguratorii sunt puse în aplicare prin sistemele de implementare tehnică și financiară specifice MMC. Astfel, utilizatorii de terenuri agricole primesc adeverințe de la administratorii ariilor naturale protejate, în acestea fiind stabilite măsurile de conservare pe care fermierii care dețin/administrează terenuri agricole situate în ariile protejate trebuie să le respecte. Adeverințele sunt prezentate de beneficiarii MMC la depunerea cererilor unice de plată pe suprafață și conformarea la prevederile acestor adeverințe este verificată la momentul efectuării controlului pentru fermierii incluși în eșantionul de control (minim 5% din populația eligibilă pentru fiecare schemă de plată). Pe baza acestor adeverințe se verifică și respectarea SMR 3 și SMR4. SMR 3 și SMR4 reprezintă condiții de bază pentru angajamentele AECC. Beneficiarii plăților acordate pe suprafață sunt sancționați prin aplicarea unor reduceri ale plăților în cazurile de neconformitate cu standardele de condiționalitate, iar beneficiarii AECC sunt excluși de la plată în cazul nerespectării cerințelor de bază. Așadar, nu există riscul acordării unor plăți compensatorii pentru practici agricole neconforme cu MC prevăzute de PM.

Document suport conținând datele brute și prelucrate care au fundamentat analiza de mai sus:

2022.10.22 - analiza
masuri N2k vs MMC.: